

خواجوبی با وجود موفقیت کم نظیر پدرسالار در مجموع کارگردان کم‌کاری محسوب می‌شود. بعد از انقلاب در سال ۱۳۶۸ کارش را با صداوسیما آغاز کرد و سریال «هشت بهشت» را ساخت، اما با سریال پدرسالار به شهرت نسبی رسید. خواجوبی شناخت خوبی از فرهنگ ایرانی داشت و این شناخت، در آثارش به خوبی دیده می‌شد.

یادی از برخی عوامل سریال «پدرسالار» که دیگر در بین ما نیستند

رفتگان

محمد وفایی
خبرنگار

حدود ۲۷ سال از آغاز نمایش سریال «پدرسالار» در رسانه ملی می‌گذرد و از آن زمان تاکنون تعداد زیادی از عوامل این سریال از دنیا رفته‌اند؛ عواملی که هر کدام از آنان سابقه قابل توجهی در عرصه سینما، تئاتر و تلویزیون داشته‌اند و پدرسالار با درخشش این هنرمندان دیدنی شده است، تا جایی که بازپخش آن از شبکه آی فیلم - درست مثل همه دفعات قبلی‌ای که بازپخش شده بود - می‌تواند یک اتفاق قلمداد شود. در این گزارش مروری بر پیشینه و ویژگی‌های تعدادی از دست‌اندرکاران سریال پدرسالار خواهیم داشت که دیگر در بین ما نیستند.

اکبر خواجوبی

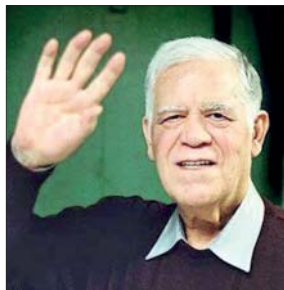
سمت: تهیه‌کننده و کارگردان
سال تولد: ۱۳۲۶
سال فوت: ۱۳۹۳

خواجوبی را شاید بتوان یکی از فیلمسازان قدرنادیده دانست که با وجود موفقیت کم‌نظیر پدرسالار، به اندازه کافی به او توجه نشد و مجموعاً کارگردان کم‌کاری محسوب می‌شود. او در اصفهان متولد شد و قبل از انقلاب نیز چند سریال برای تلویزیون ساخته بود. بعد از انقلاب در سال ۱۳۶۸ کارش را با صداوسیما آغاز کرد و سریال «هشت بهشت» را ساخت، اما با سریال پدرسالار به شهرت نسبی رسید. خواجوبی شناخت خوبی از فرهنگ ایرانی داشت و این شناخت، در آثارش به خوبی دیده می‌شد. ساختن خانواده ایرانی و نمایش بازنئیات روابط بین اعضای یک خانواده سنتی و تضادهای بین افراد، آن‌گونه که در پدرسالار به نمایش در آمد کم‌نظیر بود. خواجوبی در سینما هم سه فیلم محیا، سیرک بزرگ و خانه ابری را ساخت که محیا با حضور شهاب حسینی بیشتر از بقیه دیده شد. این کارگردانی در نهایت پس از تحمل یک دوره بیماری و بستری شدن در بیمارستان، در پی عارضه قلبی درگذشت و پیکرش در باغ رضوان اصفهان به خاک سپرده شد.

احمد رسول‌زاده

سمت: دوبلور
سال تولد: ۱۳۰۹
سال فوت: ۱۳۹۳

با این‌که در دهه ۷۰ ضبط صدا سر صحنه فیلمبرداری کم‌کم رایج شده بود، سریال پدرسالار با دوبله ساخته شد. مدیریت دوبلاژ سریال به عهده جلال مقامی بود و در کنار تعدادی از بازیگران که خودشان نقششان را دوبله کردند، دوبله‌های

شناخته‌شده‌ای برای دوبله پدرسالار حضور یافتند. احمد رسول‌زاده یکی از این دوبله‌ها بود که به جای محمدعلی

حمیده خیرآبادی

سمت: بازیگر
سال تولد: ۱۳۰۳
سال فوت: ۱۳۸۹

او در پدرسالار هم با شمایل همیشگی مادر / مادر بزرگ مهربان حضور داشت؛ مادر صلح‌طلبی که بین فرزندانش میانجی‌گری می‌کند و با مدیریت تشنج‌ها باعث می‌شود فضای خانه تا حد ممکن آرام بماند، حتی اگر برای این آرامش مجبور شود از حقوقش کوتاه بیاید. به یاد بیاورید سکانس شکستن بشقاب‌ها توسط اسدا... خان (با بازی محمدعلی کشاورز) و واکنش ملایم ملوک (با بازی حمیده خیرآبادی) که حتی در همان سال‌ها هم دور از ذهن به نظر می‌رسید. خیرآبادی بازیگری را از سال ۱۳۲۶ آغاز کرد و در طول دوران فعالیتش در بیش از ۱۵۰ فیلم سینمایی و سریال تلویزیونی حضور داشت. او جلوی دوربین همه کارگردانان مطرح ایرانی رفته بود و از حیث پرکار بودن، رکورددار محسوب می‌شود. چهره مهربان و فیزیکی خاص خیرآبادی او را به عنوان یک مادر ایرانی در ذهن مخاطبان تثبیت کرد. این بازیگر که اصالتاً رشتی بود، در سال ۱۳۸۹ بر اثر کھولت سن درگذشت.

کشاورز در نقش اسدا... خان نقش اصلی سریال صحبت کرد. اقتداری که بیننده تلویزیون از نقش اسدا... خان دریافت می‌کرد، به جز بازی و چهره با ابهت محمدعلی کشاورز، به دوبله دقیق و پر جزئیات رسول‌زاده نیز برمی‌گردد. او سال ۱۳۳۴ وارد عرصه دوبله شد و در دوبله بسیاری از فیلم‌ها و سریال‌های شاخص آن دوران نقش کلیدی داشت. رسول‌زاده که به بیماری پارکینسون مبتلا بود در ۸۴ سالگی چشم از جهان فرو بست.

جمیله شیخی

سمت: بازیگر
سال تولد: ۱۳۰۹
سال فوت: ۱۳۸۰

شیخی یکی از بازیگران باتجربه بود که به ویژه در تئاتر و تله‌تئاتر بازیگری شناخته‌شده محسوب می‌شد و بعد از

انقلاب اسلامی نیز در تعداد زیادی فیلم سینمایی و سریال تلویزیونی ایفای نقش کرد. البته حضور در سریال پدرسالار برای او هم مثل سایر بازیگران سریال، یک نقطه عطف محسوب می‌شد. جمیله شیخی نقش مولود خواهر ملوک (با بازی حمیده خیرآبادی) را ایفا می‌کرد که مثل بیشتر نقش‌هایش، زنی مقتدر با ته‌مایه‌های خاکستری بود. مولود دشمنی دیرینه‌ای با اسدا... خان داشت و درصدد انتقام‌گیری از او برآمد و در این راه از دخترش زهره (با بازی اکرم محمدی) که عروس اسدا... خان بود، استفاده می‌کرد. پاییز صحر، تولدی دیگر و پس از باران سریال‌های پرطرفدار دیگری بودند که شیخی در آنها حضور داشت. این بازیگر پیشکسوت که مادر آتیلا پسیانی نیز بود، بر اثر سکته قلبی درگذشت.

خسرو شجاع‌زاده

سمت: بازیگر
سال تولد: ۱۳۲۴
سال فوت: ۱۳۹۵

خسرو شجاع‌زاده یکی از نقش‌های محوری پدرسالار یعنی جمال پسر بزرگ اسدا... خان را بازی می‌کرد و با وجود

تحصیل در هنرکده هنرهای دراماتیک و کارنامه قابل قبول، او هم به اندازه کافی قدر ندید و به جایگاه واقعی‌اش دست پیدا نکرد. این بازیگر بازی در سینما را در سال ۱۳۴۸ و با حضور در فیلم گاو داریوش مهرجویی آغاز کرد و نقش اصلی مرد در فیلم غریبه و مه نیز دیگر نقش‌آفرینی مهم اوست. شجاع‌زاده بازیگر مورد علاقه اکبر خواجوبی بود و در دو سریال هشت بهشت و دبیرستان خضرا به کارگردانی او هم حضور داشت. شجاع‌زاده در ۷۱ سالگی بر اثر سکته مغزی دار فانی را وداع گفت.

فهیمه راستکار

سمت: دوبلور
سال تولد: ۱۳۱۲
سال فوت: ۱۳۹۱

راستکار از جمله دوبله‌های پرکار و باتجربه آن زمان بود که در سریال پدرسالار به جای

مولود (با بازی جمیله شیخی) صحبت می‌کرد و به خوبی از پس ساختن صدای این شخصیت و تطابق آن با چهره مقتدر جمیله شیخی برآمده بود. او از سال ۱۳۳۵ پا به عرصه دوبلاژ گذاشت و نقش اوشین کهنسال در سریال سال‌های دور از خانه و نقش خانم مارپل از ماندگارترین دوبله‌های راستکار است. این دوبلور پیشکسوت که همسر نجف دریابندری، مترجم کارکشته بود، پس از گذراندن یک دوره طولانی آلزایمر در ۷۹ سالگی درگذشت.